

Datum
2016-11-10

Nr
FOI-2016-1133:

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Er referens
Sara Ahmed

Vår handläggare
Åsa Berglund, 08-555 030 47

Remissvar gällande SOU 2016:41; Hur står det till med den personliga integriteten?

Sammanfattning

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har inga synpunkter avseende slutsatserna i delbetänkandet men vill i förtydligande syfte tillägga några aspekter enligt nedan.

Bakgrund

FOI är en försvarsunderrättelsemyndighet och ett forskningsinstitut för tillämpad forskning inom försvar och säkerhet. Merparten av projekten är uppdragsfinansierade. FOI stödjer i första hand Försvarsmakten och Försvarets materielverk men har även många uppdrag inom den civila sektorn för statliga myndigheter, kommuner och företag. FOI gör säkerhetspolitiska analyser och bedömningar av olika typer av hot. Myndigheten arbetar vidare med undervattensforskning och forskning kring explosivämnen. FOI forskar även kring flygsystem, IT-säkerhet, radar, laser och andra sensorsystem, skydd mot farliga ämnen samt utvecklingen av det nya totalförsvaret. Forskningen utmynnar i första hand i utveckling av metoder och verktyg inom de aktuella områdena.

Avsnitt Forskning och statistik (kap. 10)

FOI behandlar personuppgifter i forskningen, exempelvis FOI:s regeringsuppdrag om våldsbejakande extremistisk propaganda (Ku2016/01373/D) som godkänts av etikprovningsnämnd. Till de forskningsområden som kan komma att beröras av integritetsfrågor de närmsta åren hör sannolikt teknik och doktrin för drönare, användning av bild och video för analys av olika aspekter av mänskligt beteende, samt projekt som på olika sätt gör bruk av allmänt tillgängliga data på Internet. I det senare fallet, i synnerhet när det gäller sociala medier, kan personliga data följa med som "bifångst", även när syftet inte är att samla in just sådana data.

FOI bedömer att forskningen är tillåten enligt personuppgiftslagen (1998:204) och i tveksamma fall inhämtas etikprövningsnämnds godkännande.

Försvarsunderrättelseverksamhet och militär säkerhetstjänst (kap. 19)

FOI är en försvarsunderrättelsemyndighet men myndigheten saknar, till skillnad från Försvarmakten och Försvarets radioanstalt, särreglering vad gäller behandling av personuppgifter i försvarsunderrättelseverksamhet. Detta kan möjligen utgöra ett problem.

Övervakning med kamera (kap. 20)/ Lagring och automatisk bildanalys (20.3)

FOI bedriver forskning kring kameror och övervakningssystem. Kopplat till kameror eller motsvarande sensorsystem för övervakning kan modern bildanalys användas på så sätt att övervakning kan ske med bibehållet eller ökat skydd av den personliga integriteten. Rätt använd kan, som utredningen mycket riktigt konstaterar (20.3.1 sid. 554), bildanalys och vidarebearbetning av bilder och film från kameraövervakning istället vara nyckeltekniker för att uppnå olika samhällsaktörers behov av övervakning med bibehållen integritet. För att detta ska vara möjligt krävs att fokus läggs mindre på vilka data som samlas in av systemen än vad de levererar och eventuellt lagrar samt säkerheten i gränssnitten mellan kamerasystem och dess omvärld. Om data från kamerasystemen inte lagras alls eller om systemen enbart levererar vidarebearbetad data i form av t.ex. statistik, modeller eller varningar från kamerasystemen kan i en mycket stor mängd fall syftet med övervakningen uppnås med bibehållen personlig integritet.

Sammanfattningsvis är det problematiskt ur integritetssynpunkt med övervakningssystem med förmåga till identifiering av individer och särskilt med lagring av sådan data. System som inte har denna förmåga utan istället levererar statistik, modeller eller varningar torde vara långt mindre problematiska. Som utredningen nämner är IT-säkerhet viktigt inom området och det är absolut så att t.ex. publika molntjänster i samband med kameraövervakning kan bli ett allvarligt integritetsproblem, om det inte redan är det.

Några särskilda företeelser – Big data och biometri (21.1-21.2)

Big data är och lär fortsätta vara något som FOI arbetar med, men då i samband med utveckling av tekniker samt utveckling av systemkoncept för särskilda områden, t.ex. våldsbejakande extremism eller näthat. Precis som med kameraövervakning som nämns i avsnittet ovan utgör arbetet forskning för att

Datum
2016-11-10

Nr
FOI-2016-1133

utveckla metoder och verktyg, inte för kommersiella syften eller myndighetsutövning.

Detta remissvar har beslutats av stf generaldirektören Anna-Lena Österborg efter föredragning av juristen Åsa Berglund. I den slutliga handläggningen har förste forskaren Jonas Clausen Mork, enhetschefen Fredrik Lantz, stf avdelningschefen Johan Söderström och enhetschefen Johan Bäckström, deltagit.

För FOI,

Anna-Lena Österborg

Åsa Berglund